

МИКОЛА ЯРОСЛАВОВИЧ КОМАРНИЦЬКИЙ

(25.05.1948 – 20.04.2016)

20 квітня 2016 року пішов з життя завідувач кафедри алгебри і логіки, Заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка доктор фізико-математичних наук Микола Ярославович Комарницький. Його раптова смерть стала великою втратою як для львівських математиків, так і для всього українського математичного товариства.

Микола Ярославович Комарницький народився 25 травня 1948 року в селі Комарники Львівської області. Після закінчення середньої школи вступив на механіко-математичний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка. У 1971 році, після закінчення університету працював у відділі алгебри Фізико-механічного інституту Академії наук УРСР, з якого і був призваний на дійсну армійську службу. Після повернення з армії, М. Я. Комарницький працював з 1974 по 1979 р. інженером відділу алгебри Інституту прикладних проблем механіки і математики, одночасно навчаючись в аспірантурі. У 1979 р. він захистив кандидатську дисертацію.

У лютому 1979 року розпочалася його науково-педагогічна діяльність на механіко-математичному факультеті Львівського державного університету. Надалі, все його наукове життя було тісно пов'язане з цим факультетом. У 1993-1995 роках в якості старшого наукового співробітника він працював над багатьма важливими алгебраїчними задачами. Отримані результати лягли в основу його докторської дисертації, захищеної в 1998 році. З 1998 року він працював на посаді професора кафедри алгебри і топології, в 2002 році став завідувачем цієї кафедри, а згодом після її поділу в 2003 році — завідувачем кафедри алгебри і логіки. У 1992-1993 і 1996-1999 роках він був заступником декана механіко-математичного факультету. У 1999 р. Миколу Ярославовича обрано першим головою Львівського товариства логіків, заснованого у цьому ж році.

Микола Ярославович Комарницький зробив значний внесок у багатьох областях сучасної алгебри: теорії кілець і модулів, теорії моделей, категорної логіки, теорії напівгруп та полігонів. Так, зокрема, в 1996 році він розв'язав проблему Козенса-Фейса про зліченний ультрастепінь V -області Койфмана-Козенса, розв'язок якої став основою його докторської дисертації. Він знайшов необхідні і достатні умови аксіоматизовності класів радикалів в категорії модулів над областю Дедекінда в термінах подільності модулів радикалів. Серед інших результатів у цьому напрямку можна навести доведення аксіоматизовності класу некомутативних кілець Прюфера.

Професор М. Я. Комарницький є автором понад 100 наукових праць, багатьох науково-методичних розробок, серед яких підручники та навчальні посібники з лінійної алгебри, дискретної математики, алгебри і математичної логіки.

На додаток до його плідотної дослідницької роботи, Микола Ярославович Комарницький також активно займався викладацькою діяльністю, особливо в пошуку талановитих студентів і залученням їх до дослідницької діяльності. Професор Комарницький був керівником семи кандидатських дисертацій та науковим консультантом двох докторських дисертацій. Він організував багато міжнародних алгебраїчних конференцій у Львові та був редактором багатьох математичних журналів. Зокрема, він був заступником головного редактора журналу "Algebra and Discrete Mathematics", членом редколегії Математичних студій та Вісника Львівського університету (серія механіко-математична). Багато років із самого заснування Микола Ярославович Комарницький був незмінним керівником Львівського міського алгебраїчного семінару та спільного семінару з кафедрою геометрії і топології з теорії полігонів і спектральних просторів.

У 2014 році за його багаторічну продуктивну науково-педагогічну роботу, Микола Ярославович Комарницький був удостоєний звання Заслуженого професора Львівського національного університету імені Івана Франка.

Професор Микола Ярославович Комарницький відзначався ерудицією і розумінням ролі математики у сучасному світі. Він мав багато друзів серед математиків в Україні і по всьому світу. Світла пам'ять про Миколу Ярославовича назавжди залишиться в умах і серцях його колег, студентів, сім'ї та друзів.

*Т.О. Банах, А.І. Гаталевич, І.Й. Гуран, О.В. Гутік, Б.В. Забавський,
М.М. Зарічний, В.Р. Зеліско, Ю.Б. Іщук, М.О. Малоїд-Глебова, І.О. Мельник,
Р.М. Олійник, Я.Г. Притула, О.М. Романів*